

SPECYFIKACJA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH

D.03.02.01 KANALIZACJA DESZCZOWA

1. WSTĘP

1.1. Nazwa zadania

Poprawa brd na przejściach dla pieszych na DK77 w m. Rudnik nad Sanem i Duńkowiczki

1.2. Zakres stosowania STWiORB

Specyfikacje Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych są stosowane jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

2. Zakres robót objętych STWiORB

Roboty, których dotyczy STWiORB obejmują wszystkie czynności umożliwiające i mające na celu wykonanie kanalizacji deszczowej zgodnie z przygotowaną dokumentacją projektową.

3. Określenia podstawowe

Kanał - liniowy obiekt inżynierski przeznaczony do grawitacyjnego odprowadzenia ścieków.

Kanał deszczowy - kanał przeznaczony do odprowadzenia ścieków opadowych.

Przykanalik - prosty kanał przeznaczony do połączenia wpustu deszczowego z siecią kanalizacji deszczowej lub z wylotem.

Kanał zbiorczy - kanał przeznaczony do zbierania ścieków z co najmniej dwóch kanałów bocznych.

Rura ochronna - rura służąca zabezpieczeniu płytkiego przykanalika przed uszkodzeniem w trakcie prowadzenia robót drogowych lub zabezpieczeniu kanału na obiekcie.

Kolektor główny - kanał przeznaczony do zbierania ścieków z kanałów zbiorczych i odprowadzania ich do odbiornika.

Studzienka kanalizacyjna (rewizyjna) - obiekt na kanale przeznaczony do kontroli i prawidłowej eksploatacji kanałów.

Studzienka kaskadowa (spadowa) - studzienka kanalizacyjna, mająca dodatkowy przewód pionowy lub odpowiednią konstrukcję umożliwiającą wytracenie nadmiaru energii ścieków, spływających z wyżej położonego kanału dopływowego do niżej położonego kanału odpływowego.

Studzienka wpadowa - studzienka kanalizacyjna służąca do odprowadzenia wód z rowu do kanału, z osadnikiem, poprzedzona osadnikiem piasku wyposażonym w kraty

Wpust ściekowy (deszczowy) - urządzenie do odbioru ścieków opadowych spływających do kanału z utwardzonych powierzchni terenu.

Elementy studzienek i komór

Komora robocza - zasadnicza część studzienki kanalizacyjnej przeznaczona do czynności eksploatacyjnych.

Komin włazowy - szyb łączący komorę roboczą z powierzchnią terenu, przeznaczony do wchodzenia i wychodzenia obsługi.

Kineta - wyprofilowane koryto w dnie studzienki kanalizacyjnej, przeznaczone do przepływu ścieków.

Wysokość komory roboczej - odległość pomiędzy rzędną dolnej powierzchni płyty przykrycia komory roboczej, a rzędną spocznika przy ścianie komory.

Spocznik - element dna studzienki pomiędzy kinetą a ścianą komory roboczej.

Właz kanałowy - element żeliwny przeznaczony do przykrycia podziemnych studzienek kanalizacyjnych, składający się z korpusu i pokrywy.

Płyta pokrywowa (pośrednia) - płyta przykrywająca komorę roboczą studzienki kanalizacyjnej.

Inne określenia.

Rura ochronna - rura dla zabezpieczenia kolektora przy skrzyżowaniu z projektowaną drogą lub przeszkodą przypadku niewystarczającego zagłębienia kanału.

Podpory ślizgowe - podparcia rurociągu KD w rurze ochronnej lub przewiertowej.

Osadnik – zbiornik z tworzyw sztucznych lub z betonu z zatopionym wylotem, służący do usuwania z wód opadowych substancji stałych, które w procesie sedymentacji opadają na dno zbiornika.

Separator – urządzenie przeznaczone do oddzielania i magazynowania substancji ropopochodnych z wód płynących w systemie kanalizacji deszczowej.

Wylot wód deszczowych – element na końcu kanału odprowadzający wody deszczowe do odbiornika.

Narzut kamienny – bloki kamienne ułożone, co najmniej w dwóch warstwach, z wypełnieniem przestrzeni pomiędzy blokami materiałem miejscowym zdolnym do porostu.

Pozostałe określenia są zgodne z obowiązującymi odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w STWiORB D-M.00.00.00.

4. Ogólne wymagania dotyczące Robót

Ogólne wymagania dotyczące Robót podano w STWiORB D-M.00.00.00. „Wymagania ogólne” pkt 1.5.

2. MATERIAŁY

Ogólne wymagania dotyczące materiałów, ich pozyskiwania i składowania podano w STWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 2.

Dostarczane materiały na miejscu budowy należy sprawdzić pod względem kompletności i zgodności z danymi producenta. Należy przeprowadzić oględziny dostarczonych materiałów. W razie stwierdzenia wad lub powstawania wątpliwości o ich jakości przed wbudowaniem należy poddać badaniom określonym przez Inżyniera.

Wybrany i zaakceptowany rodzaj materiału nie może być później zmieniony bez zgody Inżyniera.

2.1 Rury kanałowe

2.1.1. Rury

Kanały z betonu klasy C35/45 o średnicy dostosowanej do średnicy studni, przykanaliki o średnicach jak podano w dokumentacji, Rury i kształtki PP SN8 powinny spełniać wymagania PN-EN 1852.

Dla odprowadzenia wody z pojedynczych wpustów usytuowanych w ścieku przyjezdniowym należy zastosować także, oprócz przykanalików „sztywnych” jak wyżej, przykanaliki z rur elastycznych zbrojone z PCV, pozwalające na formowanie zgodnie z dokumentacją projektową. Nie dopuszcza się użycia rur drenażowych.

2.1.2. Rury kamionkowe przeciskowe

Rury kamionkowe przeciskowe o średnicy jak wskazano w Dokumentacji Projektowej oraz materiały do połączeń rur i pierścienie zabezpieczające powinny spełniać wymagania PN-EN 295-7.

2.2 Studnie kanalizacyjne żelbetowe

2.2.1 Studnie rewizyjne

Studnie kanalizacyjne rewizyjne z prefabrykatów betonowych łączonych na uszczelki (uszczelki zgodne z normą PN-EN 681-1), z betonu C35/45 wodoszczelnego W12 i mrozoodpornego F150 wykonane zgodnie z normą PN-EN 1917 złożone z:

- monolitycznej części dennej (monolit łącznie z kinetą) o średnicy 1200 mm i 1500mm o wysokości dostosowanej do głębokości studzienki;
- kręgów betonowych 1200mm i 1500mm, łączonych na uszczelkę odpowiadających wymaganiom normy PN-EN 1917 lub monolit,
- prefabrykowanego pierścienia odciążającego z betonu klasy C35/45 o średnicy dostosowanej do średnicy studni;
- zwieńczenie z płyty betonowej zbrojonej z otworem pod wąż $\phi 600\text{mm}$;
- prefabrykowanego pierścienia wyrównawczego z betonu klasy C35/45 o średnicy dostosowanej do średnicy wjazdu i wysokości 37cm dla wjazdów ulicznych lub 17cm dla wjazdów chodnikowych;
- w studniach fabrycznie osadzone stopnie stalowe (zgodne z normą PN-EN 13101) powlekane i zintegrowane;
- przejścia rur przez ściany szczelne typu PS z króćcami do podłączenia rur PP;
- wjazdu betonowo-żeliwnego klasy D400 dla studni zlokalizowanych w pasie drogowym, klasy C250 na terenach zielonych; o średnicy 600mm spełniające wymagania PN-EN 124.

2.2.2 Studnie rewizyjne kaskadowe

Studnie kanalizacyjne rewizyjne kaskadowe o średnicach 1200mm i 1500mm z prefabrykatów betonowych łączonych na uszczelki (uszczelki zgodne z normą PN-EN 681-1), z betonu C35/45 wodoszczelnego W12 i mrozoodpornego F150; klasy ekspozycji XF1, XD2, XA1; wykonane zgodnie z normą PN-EN 1917 złożone z:

- monolitycznej części dennej (monolit łącznie z kinetą) o średnicy 1200 mm i 1500mm o wysokości dostosowanej do głębokości studzienki;
- kręgów betonowych 1200mm i 1500mm, łączonych na uszczelkę odpowiadających wymaganiom normy PN-EN 1917 lub monolit,
- prefabrykowanego pierścienia odciążającego z betonu klasy C35/45 o średnicy dostosowanej do średnicy studni;
- zwieńczenie z płyty betonowej zbrojonej z otworem pod wąż $\phi 600\text{mm}$;
- prefabrykowanego pierścienia wyrównawczego z betonu klasy C35/45 o średnicy dostosowanej do średnicy wjazdu;
- w studniach fabrycznie osadzone stopnie stalowe (zgodne z normą PN-EN 13101) powlekane i zintegrowane;
- przejścia rur przez ściany szczelne typu PS z króćcami do podłączenia rur PP,
- przepadu z rury PP;
- wjazdu betonowo-żeliwnego klasy D400 dla studni zlokalizowanych w pasie drogowym, klasy C250 na terenach zielonych; o średnicy 600mm spełniające wymagania PN-EN 124.

Po ustawieniu studni w wykopie, przepad obetonować mieszanką betonową klasy C12/15.

2.2.3 Studnie wpadowe żelbetowe

Studnie wpadowe DN1500 z osadnikiem min. 0,50m, z betonu C35/45. Studnie przykryte pokrywą żelbetową z otworem $\phi 600\text{mm}$, pod wąż żeliwny klasy C250.

Wymagania dla materiałów studni jak w pkt 2.2.1.

2.2.3.1 Osadnik piasku

Prefabrykowany osadnik wg KPED karta 01.14, wykonany z betonu klasy minimum C30/37 spełniający wymagania PN-EN 206-1 oraz o nasiąkliwości $<4\%$ i mrozoodporności co najmniej F150 wg PN-B-06250, klasy ekspozycji XF1, XD2, XA1.

Kraty zabezpieczające wykonać z prętów stalowych o średnicy $\phi 14\text{mm}$, zabezpieczonych antykorozyjnie. Wymiary krat dostosować do średnicy rur.

2.2.4 Wpusty ściekowe uliczne

Studzienki ściekowe z prefabrykowanych elementów betonowych łączonych na uszczelki z betonu C35/45 wodoszczelnego i mrozoodpornego spełniające wymagania PN-EN 1917, składające się z:

- z części dennej o średnicy wewn. 500mm i o wysokości dostosowanej do głębokości studzienki
- kręgów betonowych o średnicy 500mm i wysokości wg oferty producenta
- osadnika wysokości min. 1,0m,
- pierścienia odciążającego z betonu C40/50 i stali 18G2 lub S235JR
- płyty betonowej pokrywowej z otworem do zamontowania wpustu,
- wpustu ulicznego żeliwnego klasy D400 lub wpustu ulicznego krawężnikowego klasy D400 spełniającego wymagania PN-EN 124.

Izolację zewnętrzną studzienki wykonać z zastosowaniem roztworu asfaltowego do gruntowania i izolacji.

2.3 Przejścia przez ściany

Przejście przez ściany studni kanalizacyjnych rurami PCV lub PP z zastosowaniem kształtek typowych z uszczelkami (przejście tulejowe skośne PVC).

2.4 Wyloty kanalizacji i przykanalików

Wyloty kanalizacji i przykanalików do rowów typowe, adaptowane wg KPED karta 02.16 oraz wyloty bezprzyczółkowe tzn. prefabrykowane kołnierze betonowe dla rur przycinanych do pochylenia skarpy.

Zastawki PEHD wraz z prowadnicami i systemem mocowania dla rur jak przewidziano w dokumentacji projektowej.

Wyloty przykanalików na skarpy wykonać zgodnie z KPED karta 01.19.

Kraty zabezpieczające wykonać z prętów stalowych o średnicy Ø14mm, zabezpieczonych antykorozyjnie. Wymiary krat dostosować do średnicy rur.

Dla wylotów przykanalików usytuowanych powyżej dna rowu przewiduje się wykonanie ścieków skarpowych wraz z umocnieniem – wykonanie ujęte w D.06.01.01.

2.5 Umocnienie rowów na wlotach i wylotach

Umocnienia skarp cieków naturalnych, rowów melioracyjnych będących odbiornikami wód opadowo-roztopowych w obrębie wylotów, należy wykonać z materiałów naturalnych.

2.6 Separatory

Separatory w postaci zbiorników żelbetowych, wykonane z betonu klasy C35/45, o wodoszczelności W8, mrozoodporności F150 i nasiąkliwości ≤5%, klasy ekspozycji XF1, XD2, XA1, z włazami klasy C250 wraz z wyposażeniem wewnętrznym. Izolacja zewnętrzna wodoszczelna i wewnętrzna olejoodporna zgodnie z ofertą producenta.

Zastosowane separatory powinny spełniać wymagania PN-EN 858/A1.

2.7 Osadniki zawieszin

Kompletne monolityczne zbiorniki betonowe poziome i pionowe, z zatopionym odpływem, z betonu klasy C34/45, o wodoszczelności W8 i mrozoodporności F150, klasy ekspozycji XF1, XD2, XA1, o wymiarach jak podano w dokumentacji projektowej.

Izolacja zewnętrzna wodoszczelna i wewnętrzna zgodnie z ofertą producenta.

Przejścia przez ściany szczelne.

2.8 Prefabrykaty

Do wykonania korytek ściekowych należy stosować prefabrykaty z betonu klasy C30/37 i XC4 zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 206-1. Wytrzymałość, kształt i wymiary elementów prefabrykowanych powinny być zgodne z dokumentacją projektową.

Prefabrykaty ścieku muszą odpowiadać następującym wymaganiom:

- nasiąkliwość betonu $\leq 6\%$,
- odporność na działanie mrozu (stopień mrozoodporności) F 150,
- odporność na zamrażanie/rozmarzanie z udziałem soli odladzających, średnia (ubytek masy) $\leq 1 \text{ kg/m}^3$ klasa 3D
- ścieralność na tarczy Boehmego $\leq 3,5 \text{ mm}$,
- powierzchnia prefabrykatów powinna być bez rys, pęknięć i ubytków betonu, o fakturze zatartej,
- krawędzie elementów powinny być równe i proste. Wklęsłość lub wypukłość powierzchni elementów nie powinna przekraczać 3 mm,
- dopuszczalne odchyłki wymiarów prefabrykatów:
 - na długości $\pm 10 \text{ mm}$,
 - na wysokości i szerokości $\pm 3 \text{ mm}$.

Prefabrykaty betonowe powinny być składowane w pozycji wbudowania, na podłożu utwardzonym i dobrze odwodnionym.

2.9 Inne materiały do wykonania robót to m.in.:

- Podsypkę, obsypkę oraz zasypkę - prowadzić gruntem naturalnym piaszczystym co najmniej średnioziarnistym, niespoistym, niewysadzinowym (zawartość frakcji pyłastej o uziarnieniu $<0,075 \text{ mm}$ $<15\%$ oraz wskaźnika piaskowy SE4 >35 wg PN-EN 933-8:2012 zał. A), o współczynniku różnoziarnistości $U \geq 5,0$ pozwalającym osiągnąć odpowiednie parametry zagęszczenia, grunt powinien spełniać wymagania normy PN-S-02205:1998,
- Beton klasy C8/10, C20/25 i C25/30,
- Cement stosowany do betonu powinien być cementem portlandzkim klasy nie niższej niż „32,5” wg PN-EN 197-1,
- Kruszywo do betonu,
- Woda powinna być odpowiadać wymaganiom PN-EN 1008,
- Zaprawa cementowa powinna odpowiadać wymaganiom PN-B-14501,
- Krawężniki 15x30cm spełniające wymagania PN-EN 1340.

2.10 Składowanie materiałów

Materiały do budowy kanalizacji deszczowej należy składować na umocnionym podłożu, posegregowane i zabezpieczone przed uszkodzeniem, działaniem substancji działających korodująco, itp.

3 SPRZĘT

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w STWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3.

Wykonawca przystępujący do wykonania kanalizacji deszczowej powinien wykazać się możliwością korzystania z następującego sprzętu:

- żurawi budowlanych samochodowych
- samochodu dostawczego
- samochodu skrzyniowego
- koparek podsiębiernych
- spycharek kołowych lub gąsienicowych
- sprzętu mechanicznego do zagęszczania gruntu
- sprzętu mechanicznego do przecisków
- sprzętu ręcznego (ubijaków) i mechanicznego do zagęszczania gruntu
- wciągarek mechanicznych

- betoniarki kołowej
- beczkowsów
- piła do cięcia asfaltu
- systemy szalowania wykopów
- sprzęt do wykonania przewiertu.

4 TRANSPORT

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w STWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4.

Materiały do budowy kanalizacji można transportować dowolnymi środkami transportu, zabezpieczone przed uszkodzeniem lub zniszczeniem. Wykonawca zabezpieczy wyroby przewożone w pozycji poziomej przed przesuwaniem i przetaczaniem pod wpływem sił bezwładności występujących w czasie ruchu pojazdów. Przy wielowarstwowym układaniu materiałów warstwa nie może przewyższać ścian środka transportu o więcej niż 1/3 średnicy zewnętrznej wyrobu. Materiały mogące ulec uszkodzeniu w czasie transportu (rury) układać na podkładach drewnianych, zaś poszczególne warstwy w miejscach stykania się wyrobów należy przekładać materiałem wyściółkowym (o grubości warstwy od 2 do 4 cm po ugnieceniu).

Przy przewożeniu rur kanalizacyjnych środki transportu powinny mieć powierzchnie gładkie bez gwoździ lub innych ostrych krawędzi. Rury należy chronić przed wpływem temperatury powyżej 30°C. Szczególną ostrożność należy zachować w temperaturze bliskiej 0°C i niższej z uwagi na kruchość rur w tych temperaturach.

5 WYKONANIE ROBÓT

Ogólne zasady wykonania robót podano w STWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 5.

5.1 Roboty przygotowawcze

Trasę projektowanej sieci kanalizacyjnej oraz wszystkich elementów należy wytyczyć w oparciu o plan sytuacyjny i trwale oznaczyć w terenie za pomocą kołków osiowych, kołków świadków i kołków krawędziowych.

W przypadku niedostatecznej ilości reperów stałych, Wykonawca wbuduje repery tymczasowe (z rzędnymi sprawdzonymi przez służby geodezyjne), a szkice sytuacyjne reperów i ich rzędne przekaze Inżynierowi.

Jeżeli jest to konieczne do wykonania robót, Wykonawca przygotuje platformy robocze dla sprzętu.

5.2 Roboty ziemne

Wykopy dla sieci kanalizacyjnej należy wykonać jako liniowe, o ścianach pionowych umocnionych. W pobliżu istniejącego uzbrojenia podziemnego – ręcznie. Odspojony grunt może zostać użyty do ponownego zsypanie wykopów lub odwieziony na odkład.

W miejscach występowania gruntów organicznych lub słabonośnych, wskazanych na rysunkach, należy dokonać wymiany gruntu lub wzmocnienia podłoża zgodnie z technologią przyjętą w projekcie wzmocnienia podłoża.

W wypadku układania rurociągów w nasypach drogowych, wykopy pod kanały wolno rozpocząć po wykonaniu i zagęszczeniu nasypu drogowego do rzędnej co najmniej większej o 0,5m od rzędnej wierzchu rury kanalizacyjnej.

Niedopuszczalne jest jeżdżenie ciężkim sprzętem drogowym po przewodach kanalizacyjnych przykrytych warstwą gruntu mniejszą niż 1,0m.

Roboty ziemne należy prowadzić zgodnie z normą PN-B-10736, instrukcją producenta rur oraz z normą PN-EN 1610. Podczas prowadzenia robót, przez cały czas trwania budowy, należy zabezpieczyć wykopy barierami ochronnymi i tablicami ostrzegawczymi, a w nocy oświetlić światłem sztucznym – ostrzegawczym. W miejscach przejść dla pieszych ustawić kładki z barierkami.

5.2.1 Odwodnienie wykopów

W miejscu występowania wód gruntowych w dnie wykopów należy wykonać odwodnienie na czas prowadzenia robót. Sposób odwodnienia wykopów, dostosowany do panujących w czasie wykonywania robót warunków gruntowo-wodnych, zaprojektowany zostanie przez Wykonawcę robót. W czasie wykonywania wykopów należy zwrócić szczególną uwagę na nie dopuszczenie do zawilgocenia i uplastycznienia gruntów spoistych. Wykonawca powinien, wykonać wszystkie niezbędne instalacje i roboty tymczasowe, które umożliwią odprowadzenie wód gruntowych i opadowych poza obszar robót ziemnych oraz uniemożliwiają napływ wody do wykopów tak, aby zabezpieczyć grunty przed przewilgoceniem i nawodnieniem. Wykonawca projektując i wykonując urządzenia służące do odwodnienia placu budowy powinien zwrócić uwagę na szczególnie trudne warunki gruntowe. Odprowadzenie wód do istniejących zbiorników naturalnych i urządzeń odwadniających musi być poprzedzone uzgodnieniem z odpowiednimi instytucjami.

5.3 Przygotowanie podłoża

Pod rury należy wykonać podsypkę z piasku różnoziarnistego grubości co najmniej 20cm.

Podłoże pod rury powinno być tak przygotowane, aby rury po ich ułożeniu opierały się na całej jego długości w co najmniej 1/4 obwodu z wyłączeniem łącz. W miejscach łączenia rur, w podłożu należy wykonać niecki montażowe o szerokości odpowiadającej 2-3 krotnej szerokości łącza. Dopuszczalne zmniejszenie grubości podłoża od przewidywanej w Dokumentacji Projektowej, nie powinno być większe niż 10%. Dopuszczalne odchylenie rzędnych podłoża od rzędnych w dokumentacji nie powinno przekraczać ± 1 cm.

Posadowienie osadników poniżej poziomu wody gruntowej wykonać należy na płycie betonowej (korku wykonanym w dnie wykopu), o grubości zależnej od poziomu wody gruntowej jednak nie mniejszej niż 0,5 m. Osadnik zakotwiony do płyty zgodnie ze wskazaniami producenta osadników.

Posadowienie studni kanalizacyjnych, osadników, separatorów na warstwie żwiru lub tłucznia z piaskiem o grubości 20cm lub płycie betonowej grubości min. 20cm w zależności od warunków gruntowych.

Zagęszczenie podłoża min. 0,97.

Posadowienie zespołów oczyszczających na gruntach o słabej nośności zgodnie z projektem drogowym (wymiana gruntu, lub wzmocnienie), w przypadku wysokiego poziomu wód gruntowych osadniki zabezpieczone przed wyporem zgodnie z projektem szczegółowym Wykonawcy.

5.4 Roboty montażowe

Sposób budowy kanału musi gwarantować utrzymanie trasy i spadków zgodnie z Dokumentacją Projektową oraz spełniać warunki określone w normie PN-EN 1610. Przy układaniu kanału należy zachować prostoliniowość osi zarówno w płaszczyźnie poziomej jak i pionowej.

Całość robót ziemnych i montażowych związanych z budową sieci kanalizacji deszczowej należy wykonać zgodnie: z zasadami sztuki budowlanej, z normą PN-EN 1610, z instrukcjami producentów poszczególnych elementów oraz z Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Rurociągów z Tworzyw Sztucznych – wydanymi przez Polską Korporację Techniki Sanitarnej, Grzewczej i Klimatyzacji Warszawa 1994r.

Rury należy układać w temperaturze powyżej 0°C, a wszelkiego rodzaju betonowania wykonywać w temperaturze nie mniejszej niż +8°C.

Przed zakończeniem dnia roboczego bądź przed zejściem z budowy należy zabezpieczyć końce ułożonego kanału przed zamuleniem.

Wszystkie roboty należy prowadzić zgodnie z: Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. Nr 47 poz. 401 z późniejszymi zmianami) oraz „Warunkami technicznymi wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych” zeszyt nr 9 CORBIT INSTAL.

Instrukcjami montażowymi producenta.

5.4.1 Montaż kanałów

Rurociągi należy układać w przygotowanym wykopie na warstwie zagęszczonej podsypki piaskowej. Podłoże należy uformować na kąt 90°, tak aby do podłoża przylegała ¼ obwodu rury. Poszczególne ułożone rury powinny być unieruchomione przez obsypanie piaskiem grubym lub średnim i podbite w pachach, aby rura nie zmieniła położenia przy montażu następnych rur. Do wysokości 30 cm ponad lico rury wykop zagęszczać ostrożnie przy pomocy lekkich urządzeń zagęszczających po obu jej stronach, zwracając uwagę aby zagęszczarka nie dotykała rury. Następne warstwy gruntu zagęszczać warstwami 20 cm mechanicznie przy pomocy skoczka lub płyty wibracyjnej. Do zasypki można wykorzystać materiał pochodzący z wykopu przy założeniu – materiał użyty da się zagęścić do wymaganego wskaźnika zagęszczenia.

W gruntach słabonośnych grubość podsypki powinna być zwiększona i wynosić 20-30 cm, a w przypadku bardzo słabych gruntów dodatkowo należy stosować siatki wzmacniające lub geowłókninę. Szczegółowe decyzje dotyczące posadowienia rurociągów w gruntach słabonośnych podejmie na bieżąco inspektor nadzoru inwestorskiego. Montaż rur GRP należy bezwzględnie wykonać zgodnie z założeniami jakie zostały przyjęte do obliczeń wytrzymałościowych rur. W przypadku braku możliwości uzyskania parametrów założonych do obliczeń wytrzymałościowych rur wykonawca robót zastosuje rury GRP o odpowiednio wyższej klasie wytrzymałości (wytrzymałość należy dobrać w oparciu o opracowanie - obliczenia producenta rur).

Po ułożeniu odcinka kanału między studniami należy dokonać odbioru wykonanego odcinka w stanie odkrytym przy udziale przedstawiciela inwestora, inspektora nadzoru inwestorskiego i zainwentaryzować geodezyjnie. Z każdego odbioru należy sporządzić protokół.

Na przejściach rur przez ściany studni betonowych i żelbetowych zastosować przejścia szczelne.

Połączenia oraz posadowienie rur powinny być wykonane zgodnie z instrukcją oraz wytycznymi montażowymi producenta rur.

Odchyłka osi ułożonego przewodu od osi projektowanej nie może przekraczać ± 2 cm.

Po zakończeniu dnia roboczego należy końcówki rur zabezpieczyć przed zamuleniem (folią lub deklami).

5.4.2 Układanie rur metodą przewiertu

Wykonawca opracuje projekt technologiczny wykonania przewiertu określający metodę wykonania przewiertu oraz uwzględniający również wykonanie studni startowej i końcowej.

Wykonanie studni startowej i końcowej, wykonanie przewiertu wraz z przeciśnięciem rur kamionkowych wykonać zgodnie z projektem technologicznym wykonania przewiertu. Po zakończeniu przewiertu zdemontować studnie technologiczne (startową i końcową), a w ich miejscu wykonać studnie kanalizacyjne zgodnie z dokumentacją projektową.

5.4.3 Zamknięcia awaryjne

Zamknięcia awaryjne należy zaprojektować w miejscach zgodnie z zapisami Decyzji Środowiskowej. Zamknięcia będą stanowić zastawki ręczne, wykonane z PEHD mocowane na wlotach z rowów do rurociągów doprowadzających do zespołów oczyszczających lub na wylotach do rowów.

5.4.4 Studnie kanalizacyjne, osadniki, separatory

Studnie kanalizacyjne, osadniki szlamu, separatory należy wykonać z elementów prefabrykowanych łączonych na uszczelki, o średnicach jak podano w dokumentacji projektowej.

Zwieńczenie studni wykonać za pomocą systemowej płyty pokrywowej betonowej o średnicy dostosowanej do średnicy projektowanej z pierścieniem odciążającym z betonu.

Powierzchnie betonowe zewnętrzne studni, separatorów, osadników oraz elementy betonowe stykające się z warstwą gruntu lub narażone na działanie wilgoci należy zabezpieczyć przed przesiąkaniem wody powłoką wodoodporną. Studnie betonowe/żelbetowe należy wyposażyć w zejścia ze stopni żeliwnych włączonych w rozstawie pionowym i poziomym co 30cm. Bezpośrednio przy studzienkach stosować

krótkie odcinki rur. Studnie obciążone ruchem kołowym należy wyposażyć w pierścienie odciążające zgodnie z częścią rysunkową. W przypadku studni o wysokości powyżej 4 metrów producent powinien zapewnić konstrukcję studni o odpowiedniej wytrzymałości. Otwory wlotowe w studniach wykonać wiertnicą.

Właz obetonować plackami z betonu

Wloty rurociągów do studni betonowych poprzez kształtkę szczelne przejście do betonów.

Na studniach kanalizacyjnych zamontować włazy betonowo-żeliwne z wypełnieniem betonowym o wysokości 8 cm, z zabezpieczeniem przed obrotem 2-4 ryglami lub żeliwne w zależności od rodzaju i funkcji studni/zbiornika. W terenie nieutwardzonym przyjęto rzędną włazu większą o ca 8 cm od rzędnej terenu.

Przy wlotach z rowów przydrożnych do rurociągów zaprojektowano studnie wpadowe $\varnothing 1,5$ m z osadnikiem 1,0m i kratą przy wylocie. Studnie przykryte pokrywą betonową z włazem żeliwnym klasy C250.

Przed wlotem do studni osadniki piasku z kratami wykonane zgodnie z KPED karta 01.14.

5.4.5 Studzienki ściekowe.

Do odprowadzenia wody ze ścieków drogowych przewidziano typowe studzienki ściekowe betonowe $\varnothing 0,5$ m z pierścieniami odciążającymi i z osadnikiem $h_{os.} = 1,0$ m. Wpusty ściekowe żeliwne klasy D400.

5.4.6 Zespoły oczyszczające

Przed wylotami kanałów oraz rowów do odbiorników zaprojektowano budowę zespołów oczyszczających. W zależności od usytuowania i sposobu odprowadzenia ścieków i wód opadowych do odbiorników zaprojektowano trzy rodzaje zespołów oczyszczających:

Zespoły oczyszczające przy wylocie rowu przydrożnego odprowadzającego wody opadowe spływające z nawierzchni jezdni drogi obwodowej

Zespół oczyszczający stanowi studnia wpadowa z częścią osadnikową poprzedzona osadnikiem KPED, karta 01.14. Wody opadowe doprowadzane są ze studni do rowu melioracyjnego rurociągiem.

Zespoły oczyszczające przy wylocie kanalizacji deszczowej przy połączonym wylocie kanalizacji z wylotem rowu.

Zespół oczyszczający stanowią:

- Wlot z rowu, z zamontowaną zastawką lub studnia wpadowa,
- Studnia rozdzielcza betonowa z przelewem do bypassu – wyloty ze studni do bypassu i do osadnika na różnych rzędnych,
- Osadnik zawieszin betonowy pionowy, o przekroju kołowym, lub poziomy o wymiarach wg dokumentacji projektowej (z zatopionym odpływem) o wymiarach dobranych dla obliczonego obciążenia hydraulicznego,
- rurociąg obejściowy (bypass),
- studnie rewizyjne betonowe,
- wylot rurociągiem do odbiornika: rowu melioracyjnego w rejonie przejść ekologicznych. Wyloty bezprzyczółkowe: rura PP przycięta do skarpy. Umocnienie wylotu materiałem naturalnym.

Posadowienie zespołów na gruntach o słabej nośności zgodnie z projektem drogowym (wymiana gruntu, lub wzmocnienie), w przypadku wysokiego poziomu wód gruntowych osadniki zabezpieczone przed wyporem zgodnie z projektem szczegółowym Wykonawcy.

Wykonanie i montaż poszczególnych elementów jak opisano powyżej.

5.4.7 Wyloty kanałów do odbiorników

Umocnienia skarp cieków naturalnych, rowów melioracyjnych będących odbiornikami wód opadowo-roztopowych w obrębie wylotów, należy wykonać z materiałów naturalnych.

Wszystkie wyloty kanałów należy wyposażyć w kraty z prętów stalowych.

5.5 Zasypanie wykopów i ich zagęszczenie

Do wykonywania zasyпки wykopów należy przystąpić natychmiast po odbiorze i zatwierdzeniu zakończonego posadowienia kanalizacji.

Zasyp rurociągów składa się z dwóch warstw:

- warstwy ochronnej rury – obsypki o grubości 20 cm
- warstwy wypełniającej do powierzchni terenu lub wymaganej rzędnej (spodu konstrukcji jezdni) - zasyпки.

Obsypkę należy przeprowadzić aż do uzyskania zagęszczonej warstwy grubości, co najmniej 20cm ponad wierzch rurociągu. Należy zwrócić uwagę na zabezpieczenie rur przed przemieszczaniem się podczas obsypywania, zagęszczania i przejeżdżania ciężkiego sprzętu.

Wskaźnik zagęszczenia poszczególnych warstw wykopu:

- $I_s \geq 1,00$ zmodyfikowanej próby Proctora – na odcinkach lokalizacji w pasie drogowym,
- $I_s \geq 0,95$ - na pozostałej długości.

Dla zapewnienia całkowitej stabilności konieczne jest zadbanie o to, aby kruszywo obsypki szczelnie wypełniało przestrzeń pod rurą.

Po wykonaniu obsypki można przystąpić do wypełniania pozostałego wykopu (zasyпки). Zasyпку wykonać sprzętem mechanicznym – za wyjątkiem odcinków głębiejonych ręcznie, gdzie zasyпка wykopu powinna być również wykonana sposobem ręcznym. Jednocześnie z zasypką należy prowadzić rozbiórkę umocnień.

Nadmiar gruntu pozostałego po wykonaniu robót należy wywieźć na odkład Wykonawcy.

Grunt użyty do obsypki i podsypki powinien odpowiadać wymaganiom według PN-EN 1610 oraz PN-ENV 1046. Do podsypki i osypki dostarczać grunt z zewnątrz.

Wykopy zasypać gruntem rodzimym w miejscach gdzie będzie teren zielony oraz piaskiem w obszarach przeznaczonych pod drogi, w przypadku gdy grunt rodzimy nie spełnia wymagań gruntu pod drogi – wymiana gruntu.

W razie pojawienia się wód gruntowych zastosować właściwe odwodnienie (przy niskim stanie wody gruntowej – odwodnienie powierzchniowe rowkami do studzienek zbiorczych z odpompowaniem, przy podwyższonym stanie wody – odwodnienie wgłębne z zestawem igłofiltrów w rozstawie, co 1m po jednej stronie wykopu).

Wszystkie roboty związane z montażem sieci winny być przeprowadzone przy zachowaniu przepisów BHP obowiązujących przy wykonywaniu robót ziemnych, montażowych, transportowych oraz obsługi sprzętu mechanicznego.

Po zakończeniu prac należy odtworzyć nawierzchnię do stanu pierwotnego.

5.6 Umocnienie rowów przy wlotach

Umocnienia skarp cieków naturalnych, rowów melioracyjnych będących odbiornikami wód opadowo-roztopowych w obrębie wylotów, należy wykonać z materiałów naturalnych.

5.7 Obudowa wnęki wpustu ściekowego

Obudowę wnęki wpustów ściekowych przy krawędzi jezdni (w linii ścieku przykrawędziowego) wykonać mieszanką betonową klasy C20/25 w obramowaniu krawężnikiem betonowym. Ustawienie krawężnika zgodnie z STWiORB D.08.01.01.

6 KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w STWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 6.

6.1 Badanie przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien:

- uzyskać wymagane dokumenty, dopuszczające wyroby budowlane do obrotu i powszechnego stosowania (certyfikaty zgodności, deklaracje zgodności, ew. badania materiałów wykonane przez dostawców itp.),
- sprawdzić cechy zewnętrzne gotowych materiałów.

Wszystkie dokumenty oraz wyniki badań Wykonawca przedstawia Inżynierowi do akceptacji.

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien wykonać badania materiałów do betonu i zapraw i ustalić recepturę.

6.2 Kontrola, pomiary i badania w czasie robót

Kontrola związana z wykonaniem kanalizacji deszczowej i urządzeń oczyszczających powinna być przeprowadzona w czasie wszystkich faz robót zgodnie z wymaganiami normy PN-EN 1610. Wyniki przeprowadzonych badań należy uznać za dodatnie, jeżeli wszystkie wymagania dla danej fazy robót zostały spełnione. Jeśli którekolwiek z wymagań nie zostało spełnione, należy daną fazę robót uznać za niezgodną z wymaganiami normy i po wykonaniu poprawek przeprowadzić badania ponownie.

Kontrola jakości Robót powinna obejmować następujące badania:

Sprawdzenie zgodności z Dokumentacją Projektową polega na porównaniu wykonywanych bądź wykonanych robót z Dokumentacją Projektową oraz na stwierdzeniu wzajemnej zgodności na podstawie oględzin i pomiarów.

Badania wykopów otwartych obejmują badania materiałów i elementów obudowy, zabezpieczenia wykopów przed zalaniem wodą z opadów atmosferycznych, zachowanie warunków bezpieczeństwa pracy.

Badania podłoża naturalnego przeprowadza się dla stwierdzenia czy grunt podłoża stanowi nienaruszony rodzimy grunt sypki, ma naturalną wilgotność, nie został podebrany, jest zgodny z określonymi warunkami w Dokumentacji Projektowej i odpowiada wymaganiom normy PN-B-02480. W przypadku niezgodności z warunkami określonymi w Dokumentacji Projektowej należy przeprowadzić dodatkowe badania wg PN-B-03020 rodzaju i stopnia agresywności środowiska i wprowadzić korektę w Dokumentacji Projektowej oraz przedstawić do akceptacji Inspektorowi Nadzoru.

Badania zasypu przewodu sprowadza się do badania warstwy ochronnej zasypu, zasypu przewodu do powierzchni terenu.

Badania warstwy ochronnej zasypu należy wykonać przez pomiar jego wysokości nad wierzchem kanału, zbadanie dotykiem sypkości materiału użytego do zasypu, skontrolowanie ubicia ziemi. Pomiar należy wykonać z dokładnością do 10 cm w miejscach oddległych od siebie nie więcej niż 80 m.

Badania nasypu stałego sprowadza się do badania zagęszczenia gruntu nasypowego wg BN-8931-12, wilgotności zagęszczonego gruntu.

Badania podłoża wzmocnionego przeprowadza się przez oględziny zewnętrzne i obmiar, przy czym grubość podłoża należy wykonać w trzech wybranych miejscach badanego odcinka podłoża z dokładnością do 3 cm. Badanie to obejmuje ponadto usytuowanie podłoża w planie, rzędne podłoża i głębokość ułożenia podłoża.

Badanie materiałów użytych do budowy kanalizacji i urządzeń oczyszczających następuje przez porównanie ich cech z wymaganiami określonymi w Dokumentacji Projektowej i STWiORB, w tym: na podstawie dokumentów określających jakość wbudowanych materiałów i porównanie ich cech z normami przedmiotowymi, atestami producentów lub warunkami określonymi w STWiORB oraz bezpośrednio na budowie przez oględziny zewnętrzne lub przez odpowiednie badania specjalistyczne.

Badania w zakresie przewodu, studzienek, separatorów obejmują czynności wstępne sprowadzające się do pomiaru w planie i w profilu, badanie połączenia rur i prefabrykatów. Ułożenie przewodu na podłożu naturalnym i wzmocnionym powinno zapewnić ścisłe oparcie

rur na całej długości podłoża Sprawdzenie wykonania połączeń rur i prefabrykatów należy przeprowadzić przez oględziny zewnętrzne. Sprawdzenie działania zasuw.

Próba ciśnieniowa – każdy odcinek sieci kanalizacji tłocznej należy poddać próbie ciśnieniowej wg PN-B-10725.

Badanie szczelności odcinka przewodu na eksfiltrację i infiltrację zgodnie z PN EN 1610. Dopuszcza się zastąpienie badania szczelności przez napełnienie wodą, przez inspekcję kamerą poszczególnych odcinków.

Badania w zakresie montażu separatorów należy wykonać zgodnie z wymaganiami producentów urządzeń.

Badanie wykonania umocnienia wylotów do odbiorników należy sprawdzić przez oględziny zewnętrzne.

Badanie wykonania elementów betonowych wykonać zgodnie z PN-B-06250, PN-EN-206-1 i PN-B-06251.

Wykonawca jest zobowiązany do stałej i systematycznej kontroli prowadzonych robót w zakresie i z częstotliwością określoną w niniejszej STWiORB i zaakceptowaną przez Inżyniera.

W szczególności kontrola powinna obejmować:

- sprawdzenie rzędnych założonych ław celowniczych w nawiązaniu do podanych stałych punktów wysokościowych z dokładnością do 1 cm,
- badanie zabezpieczenia wykopów przed zalaniem wodą,
- badanie i pomiary szerokości, grubości i zagęszczenia wykonanej warstwy podłoża z kruszywa mineralnego lub betonu,
- badanie odchylenia osi kolektora,
- sprawdzenie zgodności z dokumentacją projektową założenia przewodów i studzienek,
- badanie odchylenia spadku kolektora deszczowego,
- sprawdzenie prawidłowości ułożenia przewodów,
- sprawdzenie prawidłowości uszczelniania przewodów,
- badanie wskaźników zagęszczenia poszczególnych warstw zasypu,
- sprawdzenie rzędnych posadowienia studzienek ściekowych (kratek) i pokryw włazowych,
- sprawdzenie zabezpieczenia przed korozją.

6.3 Dopuszczalne tolerancje i wymagania

- odchylenie odległości krawędzi wykopu w dnie od ustalonej w planie osi wykopu nie powinno wynosić więcej niż ± 5 cm,
- odchylenie wymiarów w planie nie powinno być większe niż 0,1 m,
- odchylenie grubości warstwy podłoża nie powinno przekraczać ± 3 cm,
- odchylenie szerokości warstwy podłoża nie powinno przekraczać ± 5 cm,
- odchylenie kolektora rurowego w planie, odchylenie odległości osi ułożonego kolektora od osi przewodu ustalonej na ławach celowniczych nie powinna przekraczać ± 5 mm,
- odchylenie spadku ułożonego kolektora od przewidzianego w projekcie nie powinno przekraczać -5% projektowanego spadku (przy zmniejszonym spadku) i +10% projektowanego spadku (przy zwiększonym spadku),
- rzędne kratek ściekowych i pokryw studzienek powinny być wykonane z dokładnością do ± 5 mm.

7 OBMIAR ROBÓT

Ogólne zasady obmiaru robót podano w STWiORB D-M-00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 7.

Szczegółowe zasady obmiaru powinny być określone w STWiORB oraz w dokumentach kontraktowych opracowanych do każdego zadania.

8 ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady odbioru robót podano w STWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 8.

Odbiór przeprowadzić zgodnie z normą PN-EN 1610. Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, STWiORB i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pkt 6 dały wyniki pozytywne.

8.1 Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu

Odbiorowi robót zanikających i ulegających zakryciu podlegają:

- przygotowanie podłoża pod kanały, studnie, osadniki, separatory, przepompownie
- montaż rur kanałowych i przykanalika,
- wykonane studnie kanalizacyjne, wpusty uliczne, osadniki, separatory, ,
- wykonana izolacja,
- zasypany zagęszczony wykop.

Odbiór robót zanikających powinien być dokonany w czasie umożliwiającym wykonanie korekt i poprawek, bez hamowania ogólnego postępu robót.

Długość odcinka robót ziemnych poddana odbiorowi nie powinna być mniejsza od 50 m.

9 PODSTAWA PŁATNOŚCI

Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności podano w STWiORB D-M.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 9.

Szczegółowe zasady płatności powinny być określone w STWiORB oraz w dokumentach kontraktowych opracowanych do każdego zadania.

10 PRZEPISY ZWIĄZANE

10.1 Normy

PN-EN 1401	Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych.
PN EN 124	Zwieńczenia wpustów i studzienek kanalizacyjnych do nawierzchni dla ruchu pieszego i kołowego -- Zasady konstrukcji, badania typu
PN-EN 206+A1	Beton. Wymagania, właściwości, produkcja i zgodność
PN-EN 858-1/A1	Instalacje oddzielnicy cieczy lekkich (np. olej i benzyna) -- Część 1: Zasady projektowania, właściwości użytkowe i badania, znakowanie i sterowanie jakością
PN EN 1610	Budowa i badania przewodów kanalizacyjnych
PN-EN 1852-1	Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych. Podziemne bezciśnieniowe systemy przewodowe z polipropylenu (PP) do odwadniania i izolacji. Wymagania dotyczące rur, kształtek i systemów
PN-EN 1852-1/A1	Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych, Podziemne bezciśnieniowe systemy przewodowe z polipropylenu (PP) do odwadniania i izolacji. Wymagania dotyczące rur, kształtek i systemów. (Zmiana A1)
PN-EN 1917	Studzienki włazowe i niewłazowe z betonu niezbrojonego, z betonu zbrojonego włóknem stalowym i żelbetowe
PN-EN 13242	Kruszywa do niezwiązanych i związanych hydraulicznie materiałów stosowanych w obiektach budowlanych i budownictwie drogowym
PN-B-06050	Geotechnika – Roboty ziemne – Wymagania ogólne

PN-B-10736	Roboty ziemne. Wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych
PN-B-12037	Cegła kanalizacyjna
PN-B-02480	Grunty budowlane – określenia, symbole, podział i opis gruntów
PN-B-10736	Roboty ziemne – wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych – warunki techniczne wykonania”
PN-S-02205	Drogi samochodowe. Roboty ziemne. Wymagania i badania

10.2 Inne dokumenty

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych. (Dz.U. Nr 47, poz. 401 z 2003 r. z późniejszymi zmianami),

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U. Nr 129, poz. 844 z 1997 r. z późniejszymi zmianami),

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 czerwca 2002r. zmieniając rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. (Dz.U. Nr 91, poz. 811 z 2002 r. z późniejszymi zmianami)

Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Rurociągów z Tworzyw Sztucznych –wydanymi przez Polską Korporację Techniki Sanitarnej, Grzewczej i Klimatyzacji Warszawa 1994r

„Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych” zeszyt nr 9 CORBIT INSTAL.